



Passende beoordeling stikstofdepositie

Tractor Pulling Speuld

6 januari 2026

| MBH Consult

Onderzoek stikstofdepositie

Garderenseweg 195 te Speuld

Opdrachtgever

Stichting Tractor Pulling Speuld

Opsteller



MBH Consult B.V.

Ottostraat 4

6716BG Ede

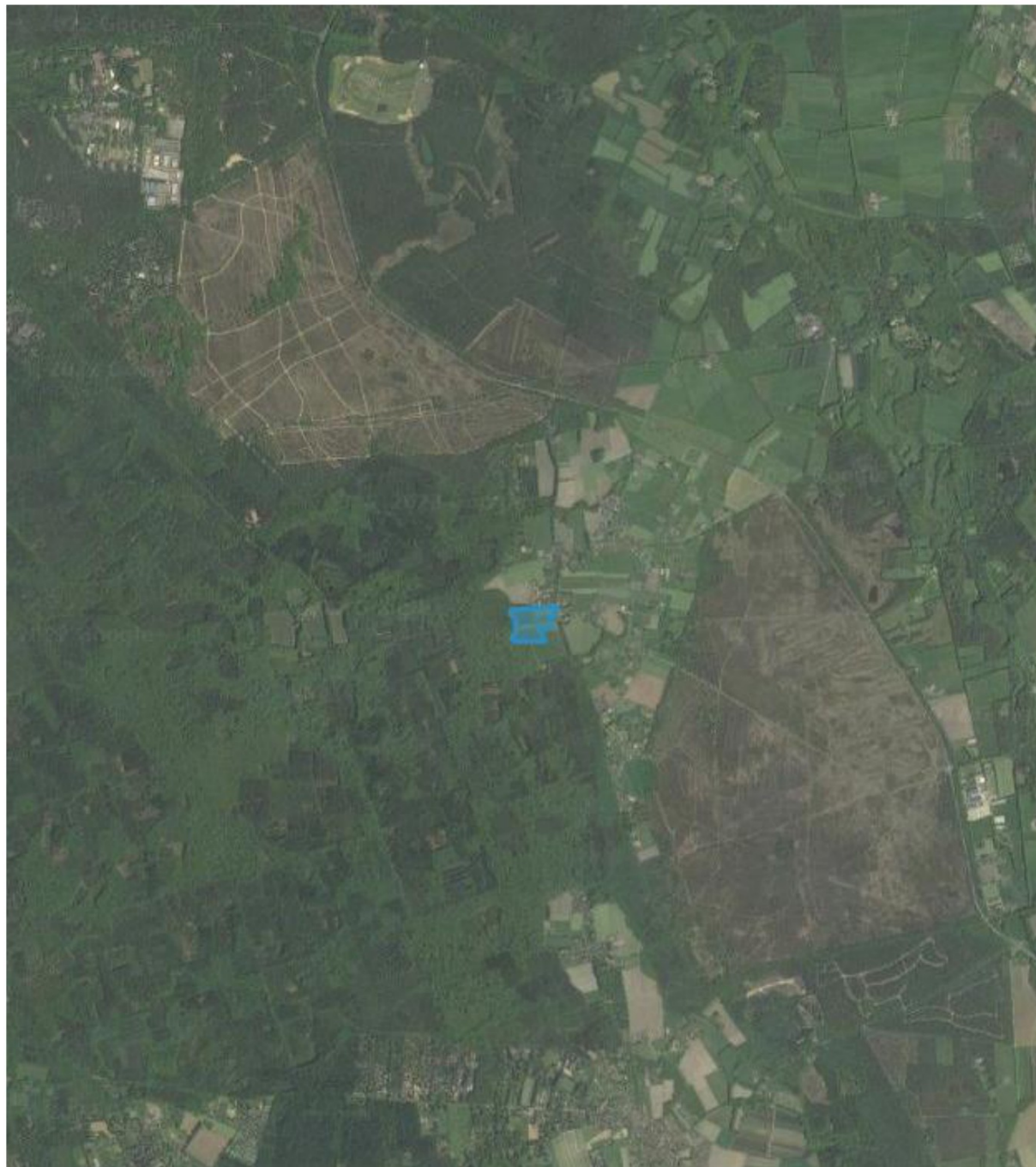


Inhoud

Inleiding	3
1. Toetsingskader	5
2. Uitgangspunten	6
2.1 Projectgegevens.....	6
2.2 Tractor Pulling Speuld	9
2.2.1 Op- en afbouw	9
2.2.2 Evenement dag.....	11
3. Berekeningsresultaat project	14
4. Intern salderen	15
4.1 Gegevens saldering	15
4.2 Referentiesituatie	15
4.3 Berekeningsresultaat intern salderen.....	17
5. Interne saldering als mitigerende maatregel	18
5.1 Voorwaarde additionaliteit.....	18
5.2 Voldoen aan instandhoudingsdoelstellingen.....	18
5.3 Stikstofdepositie op landelijk niveau	18
5.3.1 Historische ontwikkeling ammoniakemissie NH ₃ op landelijk niveau.....	18
5.3.2 Historische ontwikkeling emissies stikstofoxiden NO _x op landelijk niveau	19
5.3.3 Verwachte ontwikkeling ammoniakemissie NH ₃ op landelijk niveau	20
5.3.4 Verwachte ontwikkeling emissies stikstofoxiden NO _x op landelijk niveau.....	21
5.3.5 Historische ontwikkeling van stikstofdepositie op landelijk niveau	21
5.3.6 Verwachte ontwikkeling van stikstofdepositie op landelijk niveau	22
5.4 Stikstofdepositie op gebiedsniveau	24
5.5 Andere relevante omstandigheden	28
Bijlage 1: Foto's bestemmingsplannen.....	30

Inleiding

Stichting Tractor Pulling Speuld heeft MBH Consult B.V. opdracht gegeven voor het uitvoeren van een onderzoek stikstofdepositie ten behoeve van het organiseren van de jaarlijkse Tractor Pulling Speuld aan de Garderenseweg 195 te Speuld. In figuur 1.1 is een globale situering van het project weergegeven.



Figuur 1.1 Situering projectgebied

Er is onderzoek verricht naar de stikstofdepositiebijdrage op de omliggende Natura 2000-gebieden om te bepalen of het project negatieve gevolgen kan hebben voor stikstofgevoelige habitattypen.

Het meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden is (AERIUS Calculator):

- Veluwe

Voorgaand is zichtbaar in figuur 1.2



Figuur 1.2 Omliggende Natura 2000-gebieden

1. Toetsingskader

De bescherming van de Natura 2000-gebieden is geregeld in de Omgevingswet. In zowel de Habitat- als de Vogelrichtlijn zijn de gebieden opgenomen welke als Natura 2000-gebied worden aangemerkt. Een project dat significante gevolgen kan hebben, heeft een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit nodig. Ter beoordeling daarvan is onderzoek verricht naar de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Het projecteffect van het project op Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige natuur dient bepaald te worden. De berekening zal worden verricht met behulp van de AERIUS Calculator, zoals voorgeschreven in de Omgevingswet.

Het projecteffect wordt inzichtelijk gemaakt op twee decimalen nauwkeurig.

2. Uitgangspunten

2.1 Projectgegevens

Met het project wordt de jaarlijkse organisatie van Tractor Pulling Speuld mogelijk gemaakt. Het evenement bevat op hoofdlijnen de volgende details:

- Wedstrijd wordt gehouden op de eerste of tweede zaterdag in september
- Deelnemers verdeeld in sportklassen en standaardklassen, alsmede sporttrucks
- Ca. 2.500 bezoekers (2.250 unieke bezoekers, ca. 250 bezoekers als deelnemer en helpers van deelnemers)
- Aansluitend vindt er voor de bezoekers een tentfeest plaats, zodat deze meer gespreid het terrein zullen verlaten
- Opbouwwerkzaamheden verspreid over worst case maximaal 4-5 dagen (dagdelen)
- Afbouwwerkzaamheden verspreid over worst case maximaal 0,5 - 2 dagen (dagdelen)

Op- en afbouw

De op- en afbouw van het evenement brengt relevante emissies van stikstofoxiden (NOx) en ammoniak (NH3) met zich mee. Hierbij valt te denken aan verkeersbewegingen licht en zwaar verkeer, alsmede de inzet van mobiele werktuigen.

Evenement

De relevante emissies van stikstofoxiden (NOx) en ammoniak (NH3) voor dit evenement vinden plaats door verkeersbewegingen van en naar het project, mobiele werktuigen, aggregaten en de deelnemende voertuigen. De verkeersgeneratie wordt bepaald op basis de verwachte bezoekersaantallen. De inzet van mobiele werktuigen is gebaseerd op basis van opgave door de organisatie. De emissies samenhangend met de deelnemende voertuigen is een worst case benadering op basis van opgave van de organisatie, alsmede de ervaringen van MBH Consult.

Ontsluiting verkeer

Het evenement genereert verkeersbewegingen door zowel licht als zwaar vrachtverkeer. Conform jurisprudentie dient dit verkeer te worden meegenomen in de berekening totdat het is geïntegreerd in het heersende verkeersbeeld.

Op basis van de 'Checklist aanvraagvereisten vergunningaanvragen Omgevingswet' van de provincie Gelderland gelden de volgende uitgangspunten voor de verkeersontsluiting:

- Het vrachtverkeer van en naar het project bedraagt maximaal 2% van het totale aantal vrachtwagens op de betreffende weg.
- Het personenverkeer van en naar het project vormt maximaal 2% van het totale gemotoriseerde verkeer.

De provincie Gelderland hanteert richtlijnen voor de afstand waarbinnen projectverkeer dezelfde snelheid als het overige verkeer moet bereiken:

- Binnen de bebouwde kom: 50 meter voor personenauto's, 150 meter voor vrachtauto's.
- Buiten de bebouwde kom: 80 meter voor personenauto's, 250 meter voor vrachtauto's.

De verkeersaantrekkende werking van het evenement wordt in paragraaf 2.2.1. en paragraaf 2.2.3 uitgewerkt. De uitgewerkte gegevens vormen de basis voor de hierna volgende uitwerking van de verkeersontsluiting.

De ontsluiting van het project vindt plaats via de Garderenseweg (Verkeersgegevens uit het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit¹ 1.979 mv/etm. licht verkeer, 0% file en 67 mv/etm. zwaar verkeer 0% file).

De Garderenseweg is de doorlopende verkeersader tussen Garderen en de N302. De Garderenseweg kent ter hoogte van de Koningsweg de genoemde verkeersintensiteit. Gelet op de afwezigheid van andere grote verkeersaders tot aan de Garderenseweg 195 wordt deze verkeersintensiteit als representatief gezien voor de lokale verkeersdruk.

Op deze weg wordt aangenomen dat de verkeersaantrekkende werking opgaat in het bestaande verkeersbeeld, omdat het verkeer zich heeft verdund tot 2% van het overige verkeer, omdat er teruggerekend naar dagbasis sprake is (1.200 verkeersbewegingen / 365 dagen) van 3,3 motorvoertuigen per etmaal licht verkeer en (204 verkeersbewegingen / 365 dagen) 0,56 motorvoertuigen per etmaal zwaar verkeer (zie tabel pagina 10). Deze intensiteit gedeeld op de lokale verkeersintensiteit leidt tot een maximale toename van 2% en derhalve wordt voldaan aan de Gelderse richtlijn.

Aanvullend wordt rekening gehouden met de richtlijnen van de Provincie omtrent rijafstanden binnen de bebouwde kom.

Volgens CIMLK-indicatoren is lokaal geen sprake van filevorming. In AERIUS 2025 zijn verkeersstops meegenomen voor het oprijden van wegen, kruispunten en verkeerslichten. Additioneel wordt geen congestie ingerekend.

Voor langzaam rijdend en manoeuvrerend verkeer op het terrein wordt een lijnbron gemodelleerd met een stagnatiepercentage van 100%.

Koude start wegverkeer

Een koude start is aan de orde indien een motorvoertuig langer dan 2 uur met uitgeschakelde motor op de betreffende locatie aanwezig is. In onderhavig onderzoek zal per verkeerstype een afweging en onderbouwing worden gegeven of dit aan de orde is en in welke mate.

De emissies voor koude start van het wegverkeer worden ingegeven als vlakbron op de betreffende locatie.

¹ <https://www.cimlk.nl/kaart>

Rekenjaar

Er is gerekend met rekenjaar 2026, omdat het evenement voor het eerst weer in 2026 gepland staat plaats te vinden.

AERIUS Versie 2025

Het onderzoek is uitgevoerd met AERIUS 2025. Dit is het wettelijk voorgeschreven instrument, na de actualisatie van 7 oktober 2025.

2.2 Tractor Pulling Speuld

2.2.1 Op- en afbouw

De op- en afbouw van het evenement brengt relevante emissies van stikstofoxiden (NOx) en ammoniak (NH3) met zich mee. Hierbij valt te denken aan verkeersbewegingen licht en zwaar verkeer, alsmede de inzet van mobiele werktuigen.

Het evenement is afhankelijk van vrijwilligers voor de op- en afbouw van het evenement. De opbouw van het evenement vindt op vier tot vijf verschillende dagen plaats voorafgaand aan het evenement. Echter, er zijn geen volle dagen nodig voor de opbouw, want deze vindt voornamelijk plaats in de avonduren in de vrije tijd van de vrijwilligers.

De afbouw vindt op de maandag na het evenement plaats, eveneens in de avond.

Verkeersbewegingen

De verkeersbewegingen voor de op- en afbouw van de evenementen zijn zichtbaar in de volgende tabel:

Op / afbouw	Licht verkeer	Vrachtverkeer
Op-/afbouw	180	20

Tabel 1.1 Verkeersbewegingen op- en afbouw evenementen

- De opgegeven aantal betreft de autobewegingen van vrijwilligers, de vervoersbewegingen met spullen met aanhanger en de vervoersbewegingen met spullen middels vrachtverkeer
- Alle aantallen zijn verdubbeld ten opzichte van de opgave, omdat dit retourbewegingen betreft
- Conform de AERIUS definitie vallen bestelbusjes en kleine vrachtauto's (éénassige bakwagens) onder licht verkeer

Mobiele werktuigen

De inzet van mobiele werktuigen voor de op- en afbouw van de evenementen zijn zichtbaar in de volgende tabel:

Taak	Machine	Bouwjaar	Vermogen	Verbruik per uur	Inzet in uren	Verbruik totaal	AdBlue
Opbouw	Tractor	2014-2018	100	10,04	12	120	7
Opbouw	Mobiele kraan	2014-2018	100	10,04	4	40	2
Opbouw	Shovel	Elektrisch					
Opbouw	Shovel	2014-2018	100	10,04	2	20	1
Opbouw	Gator	Elektrisch					
Opbouw	Grader	2014-2018	120	11,94	2	24	1
Afbouw	Tractor	2014-2018	100	10,04	2	20	1
Afbouw	Shovel	Elektrisch					
Afbouw	Kraan	2014-2018	150	14,79	1	15	1
Afbouw	Gator	Elektrisch					

Tabel 1.2 Inzet mobiele werktuigen op- en afbouw evenementen

- De aangegeven uren betreffen de totale inzet. Dit is dus de inzet inclusief uren voor stationaire draai van de werktuigen
- De kleibaan (150 x 20 m) is reeds gerealiseerd en hoeft derhalve enkel 'bewerkt' te worden
- De mobiele werktuigen worden ingegeven als vlakbron / lijnbron op de projectlocatie, omdat deze over het gehele evenemententerrein zullen bewegen, danwel middels een vast patroon zullen bewegen

Koude start

Worst case wordt voor elke verkeersbeweging licht en zwaar verkeer een koude start ingegeven. Dit betreft dus 50% van de verkeersgeneratie en daarmee wordt voor élk voertuig uitgegaan van een koude start.

2.2.2 Evenement dag

De relevante emissies van stikstofoxiden (NOx) en ammoniak (NH3) voor dit evenement vinden plaats door verkeersbewegingen van en naar het project, mobiele werktuigen en de deelnemende voertuigen. De verkeersgeneratie wordt bepaald op basis de verwachte bezoekersaantallen. De inzet van mobiele werktuigen is gebaseerd op basis van opgave door de organisatie. De emissies samenhangend met de deelnemende voertuigen is een worst case benadering op basis van opgave van de organisatie, alsmede de ervaringen van MBH Consult.

Verkeersbewegingen

In het onderzoek is rekening gehouden met de volgende verkeersgeneratie:

Wie	Licht verkeer	Vrachtverkeer
Bezoekers	900	
Organisatie	100	4
Deelnemers 1 tractor per vrachtwagen	200	135
Deelnemers 2 tractoren per vrachtwagen		45
Deelnemers over de weg		20
	1200	204

Tabel 2.1 Verkeersbewegingen evenementdagen

- Er worden maximaal 2.250 bezoekers (los van de deelnemers en daarbij behorende helpers) verwacht. Hiervan zal, gebaseerd op eerdere edities, 40% van de bezoekers met de auto komen, waarbij gerekend is met 2 personen per auto. Dit leidt tot 900 autobewegingen
- Het tentfeest is bedoeld om bezoekers meer gespreid het terrein te doen verlaten. Dit zorgt niet voor meer verkeersaantrekkende werking, omdat de toegang uitsluitend voor aanwezige bezoekers is
- Er zullen ca. 200 unieke deelnemers zijn
- 90% van de deelnemers zal met de vrachtauto naar het evenement komen. Hiervan zal 50% minimaal twee tractoren op een vrachtwagen bevatten
- 10% deelnemers komen mogelijk over de weg naar het evenement. AERIUS is beperkt voor wat betreft de invoer van als wegverkeer. Worst case is er voor gekozen om voor iedere deelnemer een vrachtbeweging te modelleren voor aan- en afvoer over de weg. Hiervoor is worst case zwaar vrachtverkeer geselecteerd

Mobiele werktuigen

De inzet van mobiele werktuigen tijdens de evenementen, voor baanonderhoud en dergelijke is zichtbaar in de volgende tabel:

Type	Bouwjaar	Vermogen in kW	Verbruik per uur (AUB-methode)	Inzet in uren	Verbruik in liters	AdBlue
Scrapers	2015-2018	150	14,8	16	256	15
Bandenwals	2015-2018	80	8,1	16	256	15
Afslepen	2020	100	10,0	8	64	4
Ophalen / brengen trekkers sport	2020	100	10,0	16	256	15
Kraan t.b.v. sleepwagens	2015-2018	100	10,0	2	4	0
Catering	Elektrisch					0
Aggregaat	2020	80	8,1	16	256	15

Tabel 2.2 Inzet mobiele werktuigen evenement

- De aangegeven uren betreffen de totale inzet. Dit is dus de inzet inclusief uren voor stationaire draai van de werktuigen
- Om de uitstoot te beperken wordt gebruik gemaakt van de lokale stroomaansluiting, zodat de inzet van aggregaten kan worden voorkomen. De ingerekende aggregaat is een back-up aggregaat
- De mobiele werktuigen worden ingegeven als vlakbron / lijnbron op de projectlocatie, omdat deze over het gehele evenemententerrein zullen bewegen, danwel middels een vast patroon zullen bewegen

Deelnemers

Gebaseerd op voorgaande edities van dit evenement zijn de volgende invoergegevens opgesteld:

Klasse	Aantal treks	Bouwjaar	Vermogen
Standaard klassen	120	2001 en ouder	75 - 560 kW
Sportklassen en trucks	80	2001 en ouder	75 - 560 kW
Stationair / opwarmen / rijden binnen rennerskwartier			
Duur per trek		Verbruik totaal	Draaiuren totaal
0,5 minuten	15 minuten	233 liter	31,0
0,5 minuten	15 minuten	310 liter	20,7

Tabel 2.3 Emissiefactoren deelnemers

- De emissies worden ingegeven als vlakbron op de projectlocatie, omdat deze over het gehele evenemententerrein zullen bewegen
- Een recente ontwikkeling is de inzet van HVO brandstoffen. Deze biologische diesels hebben een tot 29% lagere NOx uitstoot. De NTTO heeft deze voor sportklassen verplicht gesteld. Omdat het precieze 'voordeel' van deze brandstof niet exact te bepalen is, wordt dit potentiële 'voordeel' buiten beschouwing gelaten
- Deelnemende standaard tractoren zijn gemiddeld genomen van bouwjaar 2001 of ouder
- Deelnemende sport, supersport en trucks zijn moderne motoren welke doorgaans jaarlijks gereviseerd worden teneinde optimale prestaties te kunnen bereiken. Vanuit dat licht beschouwende zouden de motoren kunnen worden ingegeven als zijnde bouwjaar 2019 en jonger. Worst case wordt een middenweg gekozen en zal bouwjaar 2011 en jonger worden ingegeven

Koude start

Elke deelnemer zal vermoedelijk langer dan twee uur op het evenement aanwezig zijn. Derhalve wordt voor elke deelnemer een koude start ingegeven. Ook bezoekers zullen langer dan twee uur aanwezig zijn. Voor iedere enkele autobeweging wordt een koude start ingegeven.

3. Berekeningsresultaat project

Met bovenstaande uitgangspunten is de berekening van het projecteffect van de beoogde situatie verricht met behulp van het programma Aeries Calculator. In de bijlagen zijn de AERIUS rapportages bijgevoegd van de invoergegevens en het berekeningsresultaat.

Uit de projectberekening volgt een hoogste depositie van 0,12 mol/ha/j. binnen Natura 2000-gebied Veluwe op hexagon 5081796.

Er treedt een toename van stikstofdepositie op, binnen 273,3 ha binnen het Natura 2000-gebied Veluwe (zie projectberekening AERIUS_projectberekening_20251111132714_RWnCkwB4AtWP_TractorPullingSpeuld).

Bij een dergelijke projectbijdrage treedt er stikstofdepositie op binnen omliggende Natura 2000-gebieden. Derhalve zijn significant negatieve effecten binnen de omliggende Natura 2000-gebieden niet op voorhand uit te sluiten.

Er is daarom een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit onder de Omgevingswet noodzakelijk. Hiervoor is deze passende beoordeling opgesteld.

4. Intern salderen

4.1 Gegevens saldering

De gronden waarop het evenement plaatsvindt (kadastraal bekend als EML00-D-1874 en 1876) worden bemest. Voor de berekening waarbij intern wordt gesaldeerd, wordt de berekening van het projecteffect van de beoogde situatie als gedaan in hoofdstuk 2, vergeleken met de hierna te beschrijven referentiesituatie. In deze salderingssituatie wordt 35% afgeroomd, conform Gelderse beleidsregels voor intern salderen.

4.2 Referentiesituatie

Onderdeel van het evenemententerrein zijn gronden waarop bemest wordt. Hiermee wordt de kleibaan (afgezet met barriers) ter grootte van 7.200 m² (tegen de oprit Garderenseweg) bedoeld. Dit wordt zichtbaar in figuur 4.1.



Figuur 4.1 Deel te staken bemesting van perceel EML00-D-1874 en 1876)

Voor het evenement zal de bemesting van deze grond permanent worden gestaakt. Het staken van de bemesting wordt gedaan om de stikstofuitstoot te verlagen en de stikstofgevoelige natuur hiermee te kunnen verbeteren. Het staken van de bemesting wordt geborgd middels een kadastrale splitsing van het betreffende deel van het perceel. In de overeenkomst tussen de grondeigenaar en tevens verhuurder van de grond en de organisatie van het evenement OTTS, zal worden vastgelegd dat gedurende de jaren waarin het evenement wordt gehouden, de grond voor het af te splitsen deel, jaarlijks niet bemest zal worden.

Op het moment van aanwijzing van het N2000-gebied Veluwe, 24 maart 2000, had het perceel volgens bestemmingsplan 'Buitengebied 1983', vastgesteld door de raad van de gemeente Ermelo op 22 maart 1984, de bestemming *agrarijs gebied met bijzondere natuurlijke en landschappelijke kenmerken* (zie Bijlage 1: Foto's bestemmingsplannen). In het opvolgende bestemmingsplan 'Buitengebied Agrarische Enclave', vastgesteld door de raad van de gemeente Ermelo op 25 februari 2003, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland op 18 oktober 2005, heeft het perceel de bestemming *Agrarijs gebied met landschapswaarden* (zie Bijlage 1: Foto's bestemmingsplannen). Ook in het daarop volgende bestemmingsplan 'Buitengebied Agrarische Enclave herziening 2007', vastgesteld door de raad van de gemeente Ermelo op 3 juni 2008, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland op 24 april 2009 en onherroepelijk bij uitspraak van de Raad van State van 04 mei 2010, heeft het perceel de bestemming *Agrarijs gebied met landschapswaarden* (zie Bijlage 1: Foto's bestemmingsplannen). In het hierna volgende en heden vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Agrarische enclave en Speuld', vastgesteld door de raad van de gemeente Ermelo op 28 mei 2015 en inmiddels onherroepelijk, heeft het perceel een agrarische bestemming, namelijk *Agrarijs met waarden – landschapswaarden* (zie Bijlage 1: Foto's bestemmingsplannen). Het perceel kon worden en is dus vanaf het moment van aanwijzing van het N2000-gebied Veluwe op 24 maart 2000, tot en met heden agrarijs gebruikt.

Topotijdreis² toont aan dat in 2000 reeds sprake was van agrarijs gebruik van de grond. Elk opeenvolgend jaar tot aan heden laat hetzelfde beeld zien.

Cumulatief wordt voldaan aan de volgende voorwaarden conform de Afdelingsuitspraak van 12 oktober 2021 (ECLI:NL:RVS:2022:2874):

- Op referentiedatum (24 maart 2000) was agrarijs gebruik van de grond met bemesten toegestaan
- De gronden waren op referentiedatum als agrarische grond in gebruik
- Bemesten is sinds referentiedatum altijd toegestaan
- Het planologisch regime heeft sinds 24 maart 2000 onafgebroken het gebruik van grasland toegestaan

Bovenstaande zaken leiden ertoe dat de hoogste stikstofgebruiksnorm (anno 2025) als begrensde norm kan worden ingezet ter saldering.

² <https://www.topotijdreis.nl/kaart/2006/@176724,475383,11.57>

Conform het mestbeleid 2025 bedragen de maximale stikstofnormen:

1. Dierlijke mest³ = 170 Kg
2. Kunstmest⁴ = 155 Kg o.b.v. overige bollenteelt

Voorgenoemd leidt tot het volgende overzicht:

Mesttype	Maximale gebruiksnorm in Kg	Aantal ha.	Totaal Kg	TAN-gehalte	NH3 norm	Totaal NH3 in Kg/j.
Dierlijke mest	170	0,72	122	60%	22,50%	16,52
Kunstmest	155	0,72	112	-	0,039	4,35
						20,88

Tabel 4.1 Referentiesituatie - bemesting

4.3 Berekeningsresultaat intern salderen

De berekening met intern salderen is verricht met behulp van het programma Aerius Calculator. In de bijlagen zijn de AERIUS rapportages bijgevoegd van de invoergegevens en het berekeningsresultaat.

Het effect leidt tot een maximale afname van 0,4 mol/ha/jaar, waarbij de afname plaats vindt binnen 2.072,52 ha. (zie projectberekening

AERIUS_projectberekening_20251111132640_RctJJwd3Mzjw_TractorPullingSpeuld).

Bij een dergelijke bijdrage treden er geen significant negatieve effecten op binnen de omliggende Natura 2000-gebieden. Geconcludeerd wordt dat ten aanzien van het aspect stikstofdepositie er geen belemmeringen zijn voor dit evenement.

Echter er dient aangetoond te worden of de stikstof van de bemesting ingezet kan worden voor het project of dat dit had toe moeten komen aan de natuurhersteldoelen. Er is immers sprake van een afname van stikstofdepositie.

³ <https://www.rivm.nl/landelijk-meetnet-effecten-mestbeleid/nieuwsbrieven/geen-verandering-van-nitraatconcentratie-aangetoond-bij-bedrijfs-eigen-stikstofnorm>

⁴ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2024-12/Tabel-2-Stikstof-landbouwgrond-2025_0.pdf

5. Interne saldering als mitigerende maatregel

5.1 Voorwaarde additionaliteit

In de tussenuitspraak van 6 maart 2024 [1] over het Tracébesluit A12/A15 Ressen – Oudbroeken (ViA15) 2021 oordeelt de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dat nog niet aan alle vereisten wordt voldaan om intern salderen in de aanvullende passende beoordeling als mitigerende maatregel te kunnen inzetten. Met de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State van 18 december 2024 (zaaknummer 202201311/1 (Rendac), ECLI:NL:RVS:2024:4923 <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@147425/202201311-1-r2/> en zaaknummer 202200383/1 (Amercentrale) ECLI:NL:RVS:2024:4909 <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@147431/202200383-1-r2/>) worden de voorwaarden voor intern salderen (inzetten referentiesituatie in de passende beoordeling als mitigerende maatregel) nagenoeg gelijkgetrokken met voorwaarden voor extern salderen. Daarmee zal ook de additionaliteitsvereiste moeten worden getoetst: salderen mag alleen als de maatregel (inzet referentiesituatie) niet ook nodig is om natuur te behouden, herstellen of verslechtering te voorkomen. Aannemelijk moeten worden gemaakt dat de beëindiging van de weidebemesting niet nodig is om die (blijvende) daling van stikstofdepositie op gebiedsniveau te realiseren.

Vervolgens moet de vraag beantwoord worden of voldoende aannemelijk is dat in het Natura 2000-gebied Veluwe waar externe saldering is ingezet voor het project, een (blijvende) daling van de stikstofdepositie op gebiedsniveau wordt gerealiseerd.

5.2 Voldoen aan instandhoudingsdoelstellingen

Als eerste dient daarom onderbouwd te worden dat aan de instandhoudingsdoelstellingen kan worden voldaan als aannemelijk is dat een (blijvende) daling van de stikstofdepositie plaatsvindt. Uit het beheerplan voor Natura 2000-gebied Veluwe (Beheerplan Natura 2000 Veluwe (057), Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland op 23 januari 2018, https://media.gelderland.nl/Binnenwerk_Beheerplan_N2000_Veluwe_maart_2018_5c5e640928.pdf) blijkt dat de landelijke maatregelen voor daling van de stikstofdepositie in combinatie met aanvullende maatregelen leiden tot een duurzame instandhouding van de kwetsbare habitattypen en soorten.

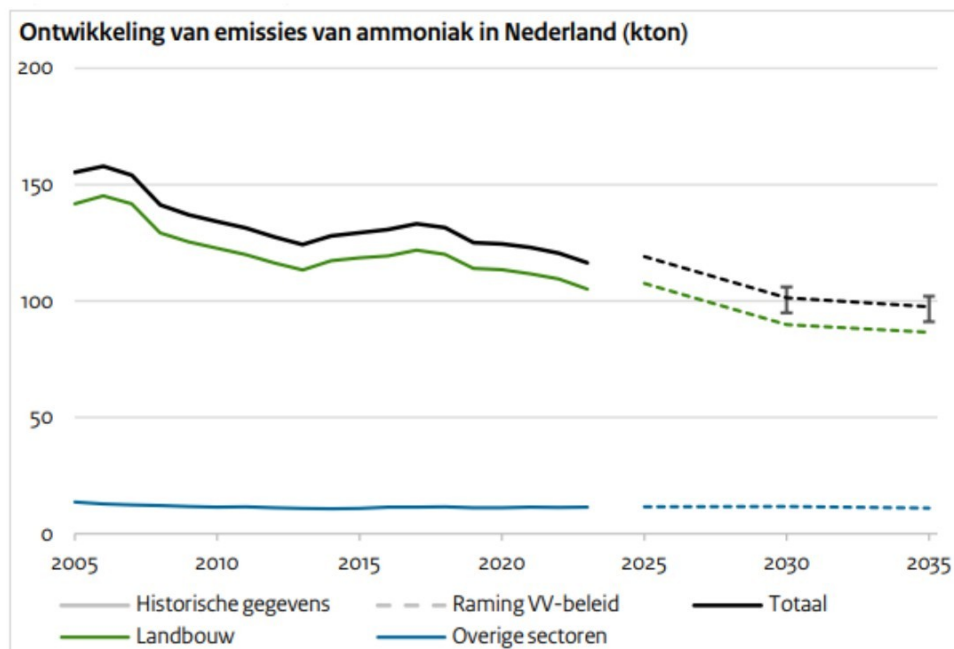
5.3 Stikstofdepositie op landelijk niveau

Of er sprake is van een voldoende dalende stikstofdepositie blijkt uit de analyse van de historische en verwachte landelijke ontwikkeling.

De historische en verwachte ontwikkeling van de landelijke stikstofemissies en stikstofdepositie volgen uit de jaarlijkse monitoring van het RIVM van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Deze resultaten zijn beschikbaar in de meest recente AERIUS Monitor 2023 en Monitor 2024.

5.3.1 Historische ontwikkeling ammoniakemissie NH₃ op landelijk niveau

Uit de beschikbare emissiegegevens binnen de Emissieregistratie (www.emissieregistratie.nl) blijkt de historische ontwikkeling van de NH₃-emissies (figuur 5.1).



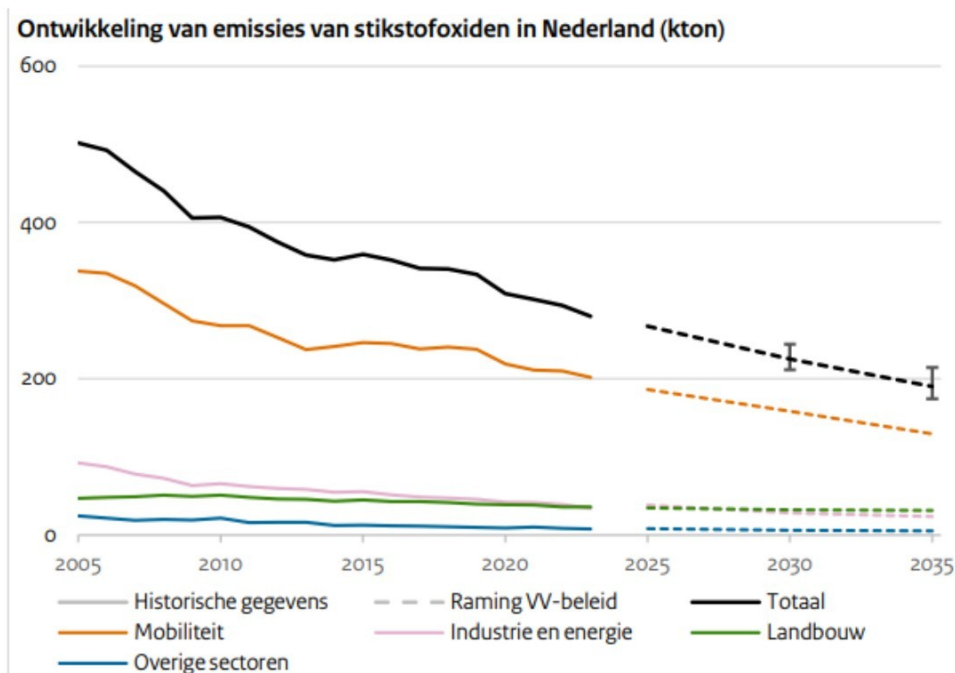
Figuur 5.1 Ontwikkeling van emissies van ammoniak in de landbouw en overige sectoren (kton NH₃) in de periode 2005-2023 (Bronnen: Emissieregistratie (RIVM 2025b) en de Lichte Actualisatie ERL 2025 o.b.v. vastgesteld en voorgenomen beleid (Smeets et al., 2025))

Over de historische ontwikkeling van ammoniakemissies, is onderstaande geciteerd uit Monitor stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden 2025, www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2025-0021.pdf

“Tussen 2005 en 2023 nam de totale ammoniakemissie met circa 25 procent af tot 116 kiloton in 2023. Dit komt neer op een daling met 1,6 procent per jaar. De grootste daling van ammoniakemissies vond plaats vóór 2005. De landbouwsector draagt veruit het meeste bij aan de totale ammoniakemissie (90 procent in 2023) en bepaalt daarmee de trend daarvan. De uitstoot uit de landbouw is het gevolg van de verdamping van ammoniak uit mest in stallen en op het land. De overige uitstoot komt vooral door katalysatoren die de uitstoot van stikstofoxiden verminderen (mobiliteit), huisdieren (consumenten), kunstmestproductie en mestverwerking (industrie).

Tussen 2013 en 2017 steeg de uitstoot van ammoniak doordat de veestapel groeide als gevolg van het afschaffen van het melkquotum en door een veranderende samenstelling van het voer. In de jaren na 2017 is er weer sprake van een daling. Enerzijds door dalende dieren aantallen en anderzijds door emissiearmere mestaanwending. In 2023 zijn de ammoniakemissies ten opzichte van 2022 met 4 kiloton gedaald, onder meer door een daling van de aantallen varkens en pluimvee. “

5.3.2 Historische ontwikkeling emissies stikstofoxiden NO_x op landelijk niveau
De historische ontwikkeling van de emissies van stikstofoxiden blijkt uit de beschikbare emissiegegevens binnen de Emissieregistratie (www.emissieregistratie.nl) (figuur 5.2).



Figuur 5.2 Ontwikkeling van emissies van stikstofoxiden (kton NO_x) in de periode 2005-2023
(Bronnen: Emissieregistratie (RIVM 2025b) en de Lichte Actualisatie ERL 2025 o.b.v. vastgesteld en voorgenomen beleid (Smeets et al., 2025))

Over de historische ontwikkeling van emissies van stikstofoxiden, is onderstaande geciteerd uit Monitor stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden 2025, www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2025-0021.pdf

“De emissie van stikstofoxiden in Nederland nam in de periode 2005- 2023 met 44 procent af tot 280 kiloton in 2023. Dit komt neer op een daling met 3,2 procent per jaar. In alle sectoren was de emissie gedaald. De daling was het grootst in de sectoren Mobiliteit, Industrie en Energie. Ten opzichte van 2022 zijn de emissies verder gedaald met 4,7 procent. Dit komt onder andere door minder gebruik van aardgas als gevolg van hogere prijzen, modernisering van het wagenpark en gedaalde opwekking van energie met steenkool dankzij de energietransitie.

In 2023 werden de meeste stikstofoxiden uitgestoten door de sector Mobiliteit (72 procent). De overige emissies zijn afkomstig uit de sectoren Landbouw, Industrie, Energie, Huishoudens, Diensten en Bouw (Figuur 4.4). Stikstofoxiden uit de landbouw komen vooral vrij bij onvolledige denitrificatie in landbouwbodems en voor een kleiner deel uit verbrandingsprocessen in de glastuinbouw.”

5.3.3 Verwachte ontwikkeling ammoniakemissie NH₃ op landelijk niveau

Over de historische ontwikkeling van ammoniakemissies, is onderstaande geciteerd uit Monitor stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden 2025, www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2025-0021.pdf. Zie figuur 5.1.

“Op basis van vastgesteld en voorgenomen beleid wordt verwacht dat de ammoniakemissies tussen 2023 en 2030 met 13 procent dalen tot 101 kiloton. Dit is een daling met 2 procent per jaar en is daarmee sterker dan de daling in de periode 2005-2023. Tussen 2030 en 2035 is de verwachte daling aanzienlijk minder (0,8 procent per jaar). Na 2035 is de verwachting dat de ammoniakemissie licht verder zal dalen. De verwachte daling wordt met name veroorzaakt door een daling van emissies in de sector Landbouw. Redenen hiervoor zijn lagere gebruiksnormen voor mestaanwending (door het vervallen van de derogatie onder de nitraatrichtlijn), meer emissiearme stallen en een verwachte krimp van de veestapel door bedrijfsbeëindigingsregelingen. Door elektrificatie van het wagenpark is

de RIVM-rapport 2025-0021 Pagina 38 van 134 verwachting dat de ammoniakemissies door de sector Mobiliteit tussen 2023 en 2035 zullen dalen (31 procent). De ammoniakemissie door de sector Industrie zal naar verwachting stijgen (30 procent tussen 2023 en 2035). Dit heeft te maken met een geraamde toename van de mestvergisting als gevolg van het beleid om de productie van groen gas te verhogen. Zowel grootschalige mestvergisting als mestvergisting op het erf bij agrarische bedrijven valt in de Emissieregistratie onder de sector Afvalverwerking, wat in dit rapport bij de sector Industrie is meegenomen.”

5.3.4 Verwachte ontwikkeling emissies stikstofoxiden NO_x op landelijk niveau

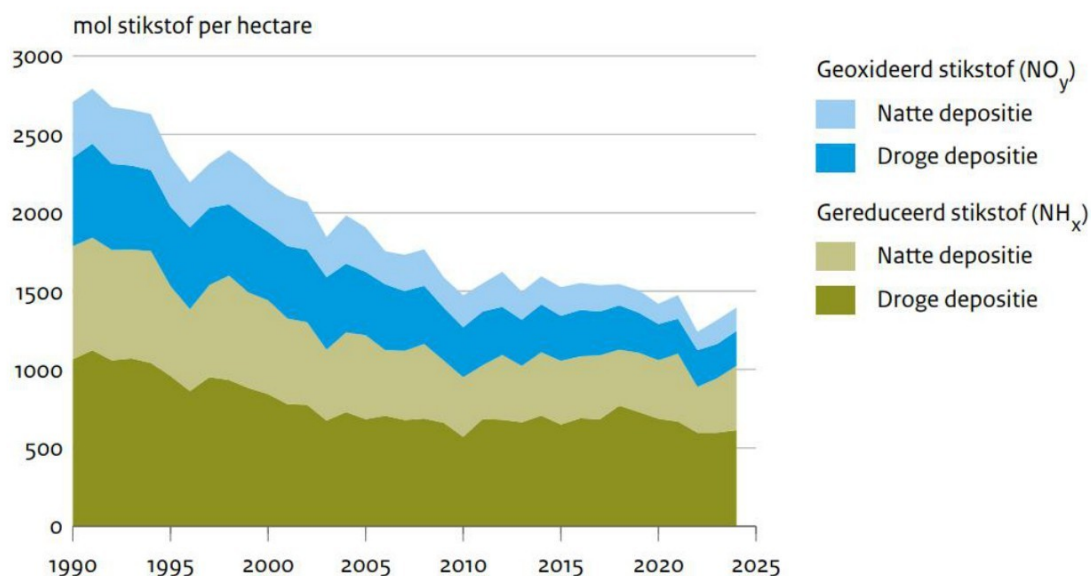
Over de toekomstige ontwikkeling van emissies van stikstofoxiden, is onderstaande geciteerd uit Monitor stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden 2025, www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2025-0021.pdf. Zie figuur 5.2.

“Op basis van vastgesteld en voorgenomen beleid is de verwachting dat de emissie van stikstofoxiden verder daalt: tussen 2023 en 2030 met circa 20 procent tot 255 kiloton. Dit is een daling met 3,1 procent per jaar. Tussen 2030 en 2035 bedraagt de verwachte daling 3,3 procent per jaar. Daarmee is het tempo waarin de emissies dalen ongeveer gelijk aan de periode 2005-2023. Na 2035 zal de emissie verder dalen, echter in een minder snel tempo. Naar verwachting dalen de emissies in alle sectoren. Veruit de grootste daling is toe te schrijven aan de sector Mobiliteit. Dit komt door een verwachte snelle groei van het aantal elektrische voertuigen, strengere emissienormen voor dieselbestelauto's, dieselwerktuigen en motoren van binnen- en zeescheepvaart”

5.3.5 Historische ontwikkeling van stikstofdepositie op landelijk niveau

Onderstaande figuur geeft de historische ontwikkeling van de gemiddelde totale depositie in Nederland weer.

Stikstofdepositie



Bron: RIVM 2025

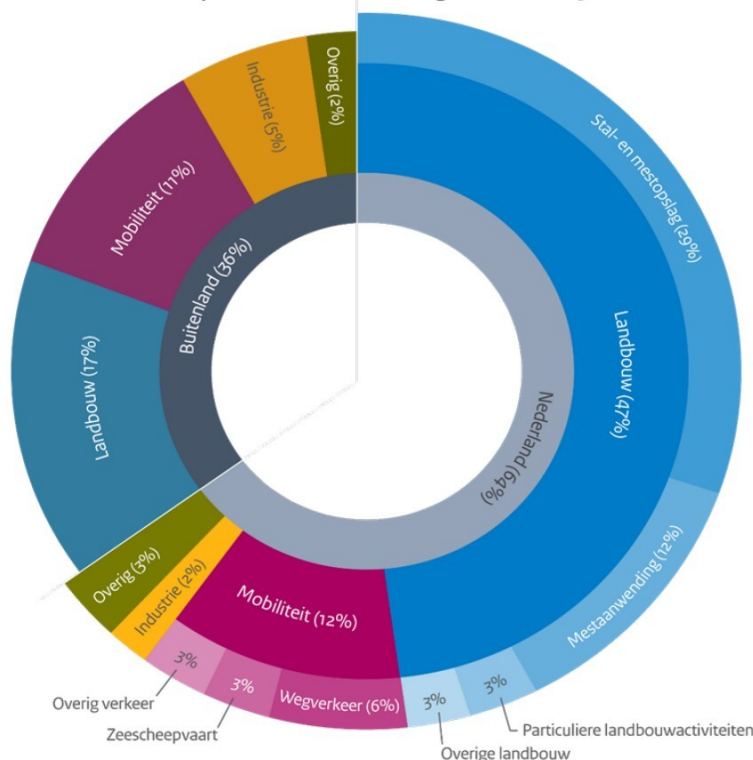
RIVM/sep25
www.clo.nl/nl018922

Figuur 5.3 Ontwikkeling van stikstofdepositie (mol N/ha/jr) in de periode 1990-2023 (Bron <https://www.clo.nl/indicatoren/nl018922-stikstofdepositie-1990-2024>)

De historische ontwikkeling van de stikstofdepositie in Nederland is het gevolg van de emissies van zowel stikstofoxiden als ammoniak. Zoals in 5.3.1. en 5.3.2 beschreven, is de ammoniakemissie in Nederland sinds 1990 met 66% gedaald en daalde de emissie van stikstofoxiden in Nederland sinds 1990 met 76%. Bovendien zijn de buitenlandse emissies van ammoniak en vooral stikstofoxiden in dezelfde periode afgenomen.

Een groot deel van de Een aanzienlijk deel (gemiddeld 36 procent in 2023, zie figuur 5.4) van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in Nederland komt uit het buitenland. De landen met de grootste bijdrage zijn België, Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. De historische emissies van bronnen in het buitenland komen van het Centre on Emission Inventories and Projections (CEIP, emissie 2020, rapportage 2022). Deze gegevens, die uitgaan van vastgesteld beleid, laten zien dat de stikstofemissies door buitenlandse bronnen in de periode 1990-2020 zijn gedaald.

Herkomst stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden, 2023



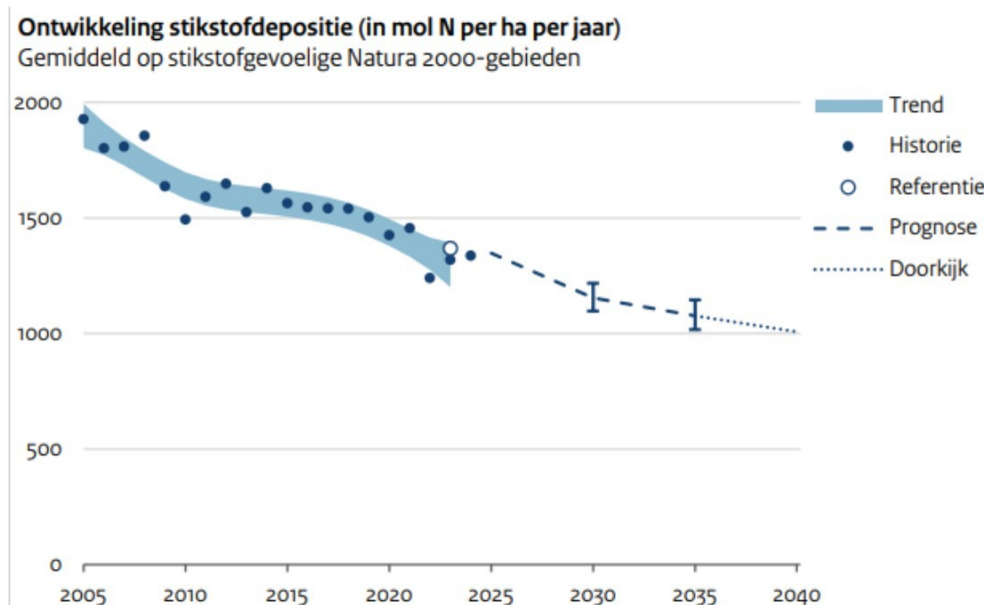
Figuur 5.4 Herkomst van stikstofdepositie in 2023 (Bron www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2025-0021.pdf)

5.3.6 Verwachte ontwikkeling van stikstofdepositie op landelijk niveau

Over de toekomstige ontwikkeling van stikstofdepositie, is onderstaande geciteerd uit Monitor stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden 2025, www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2025-0021.pdf.

“De verwachting op basis van vastgesteld en voorgenomen beleid is dat de stikstofdepositie daalt met circa 2,4 procent per jaar (30 mol/ha/jaar ieder jaar) tussen 2023 en 2030, en met circa 1,4 procent per jaar (15 mol/ha/jaar ieder jaar) tussen 2030 en 2035 (figuur 5.5, red.). De depositie komt naar verwachting uit tussen 1100 en 1203 mol/ha/jaar in 2030 en tussen 1020 en 1150 mol/ha/jaar in 2035. Dat de daling na 2030 minder sterk is dan ervoor, komt door dat emissie na 2030 minder snel dalen. De doorkijk voor de periode 2035-2040 laat een verdere daling zien, vergelijkbaar met de

periode 2030-2035. Deze daling is toe te schrijven aan de verwachte reductie van de stikstofuitstoot door de landbouw en de verkeers- en vervoerssector in Nederland en in het buitenland. Voor de landbouw komt dit vooral door de verwachte krimp van de veestapel en lagere normen voor mestaanwending. Voor verkeer en vervoer komt dit door strengere emissiewetgeving en een toename van elektrische voer-, vaar- en werktuigen. De industrie draagt naar verwachting juist meer bij aan de stikstofdepositie. Dit komt vooral doordat er meer mest wordt vergist, wat het gevolg is van het beleid om de productie van groen gas te verhogen. Naar verwachting daalt de depositiebijdrage afkomstig van bronnen in het buitenland tot 2030 iets minder snel dan van Nederlandse bronnen.”



De historie is berekend met weersomstandigheden van het betreffende jaar. De statistische trend geeft een beeld van de ontwikkeling over meerdere jaren (zie paragraaf 3.6). De prognoses en referentie zijn berekend met gemiddelde weersomstandigheden. De bandbreedte van de prognoses zijn de doorwerking van de bandbreedtes van de onderliggende Nederlandse emissieramingen.

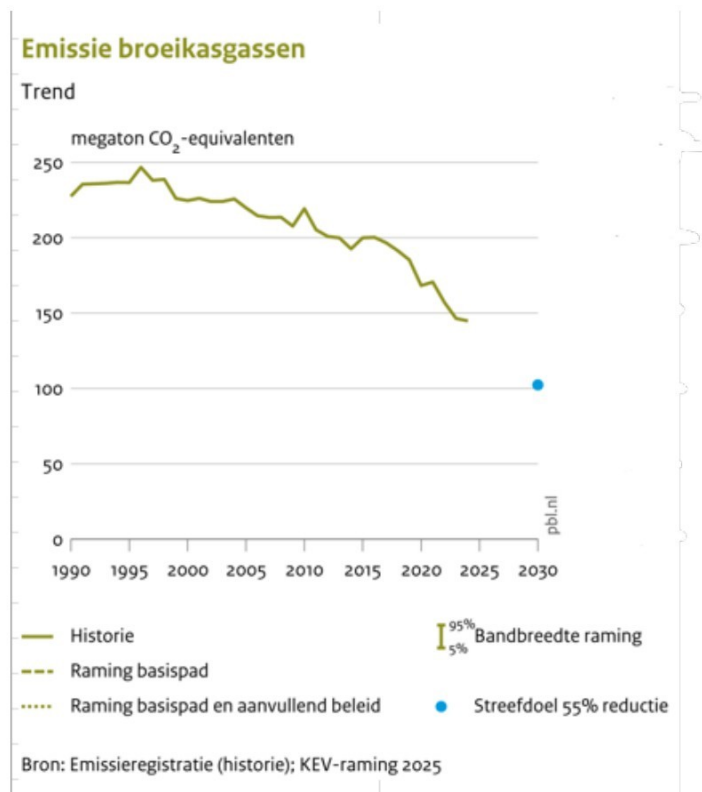
Figuur 5.5 Ontwikkeling stikstofdepositie 2005-2023, inclusief prognose en doorkijk (Bron www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2025-0021.pdf)

De jaarlijkse Klimaat- en Energieverkenning is op basis van de Klimaatwet één van de verantwoordingsinstrumenten van het Nederlandse klimaat- en energiebeleid. Ook monitort de KEV de voortgang en maakt het rapport inzichtelijk wat de te verwachten effecten van vastgestelde en voorgenomen beleidsmaatregelen zijn. De KEV wordt opgesteld door het PBL in nauwe samenwerking met TNO, CBS en RIVM, en met bijdragen van RVO en WUR.

In de Klimaat- en Energieverkenning 2025 van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) (<https://www.pbl.nl/system/files/document/2025-09/pbl-2025-klimaat-en-energieverkenning-2025-5692.pdf>) wordt voortgeborduurd op het KEV 2024, waardoor het rapport veel minder omvangrijk is. In het rapport, wordt gewerkt met het “basispad”, waarin alle emissies worden meegenomen in de CO₂-equivalent (methode om de invloed van de verschillende broeikasgassen te kunnen optellen).

In de toelichting van de PBL bij de rapportage (<https://www.pbl.nl/publicaties/klimaat-en-energieverkenning-2025>) wordt aangegeven “dat het is heel erg onwaarschijnlijk dat Nederland het wettelijke klimaatdoel van 55 procent emissiereductie in 2030 haalt. Maar met het huidige uitgewerkte beleid per 1 januari 2025 (‘basispad’) koersen we af op 45 tot 53 procent minder

uitstoot van broeikasgassen in 2030 dan in 1990.” Echter ondanks dat het wettelijke klimaatdoel niet gehaald wordt, zet de daling nog steeds door.



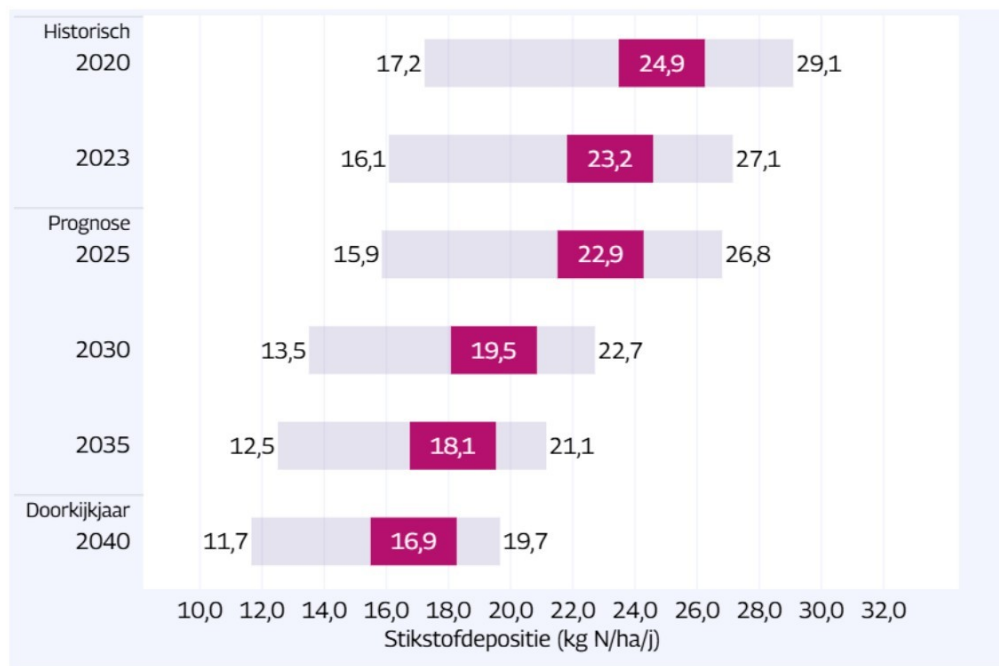
Figuur 5.6 Emissie broeikasgassen 1990-2030 (Bron <https://www.pbl.nl/system/files/document/2025-09/pbl-2025-klimaat-en-energieverkenning-2025-5692.pdf>)

Er zal dus naar verwachting een dalende trend blijven.

5.4 Stikstofdepositie op gebiedsniveau

Dit hoofdstuk beschrijft de historische en verwachte stikstofdepositie van het N2000-gebied Veluwe.

De beschreven ontwikkeling gaat uit van de gegevens over de depositie in AERIUS Monitor 2025 (<https://monitor.aerius.nl/stikstofgegevens/ontwikkeling>). De toelichting geeft aan dat “de jaren zijn verdeeld in historische jaren, prognosejaren en doorkijkjaren. De data voor historische jaren is berekend met door het CBS verzamelde emissiestatistieken op een hoog ruimtelijk detailniveau. De prognosejaren zijn gebaseerd op emissieprognoses van het PBL, waarin beleid en economische ontwikkelingen worden meegenomen. Voor het jaar 2040 (doorkijkjaar) wordt de data alleen geaggregeerd per natuurgebied getoond. De doorkijkjaren kennen een grotere onzekerheid dan de prognosejaren, en daarom wordt voor deze jaren maar een beperkt aantal depositiestatistieken doorgerekend.” Aerius Monitor 2025 is de meest actuele versie tijdens het schrijven van dit rapport.

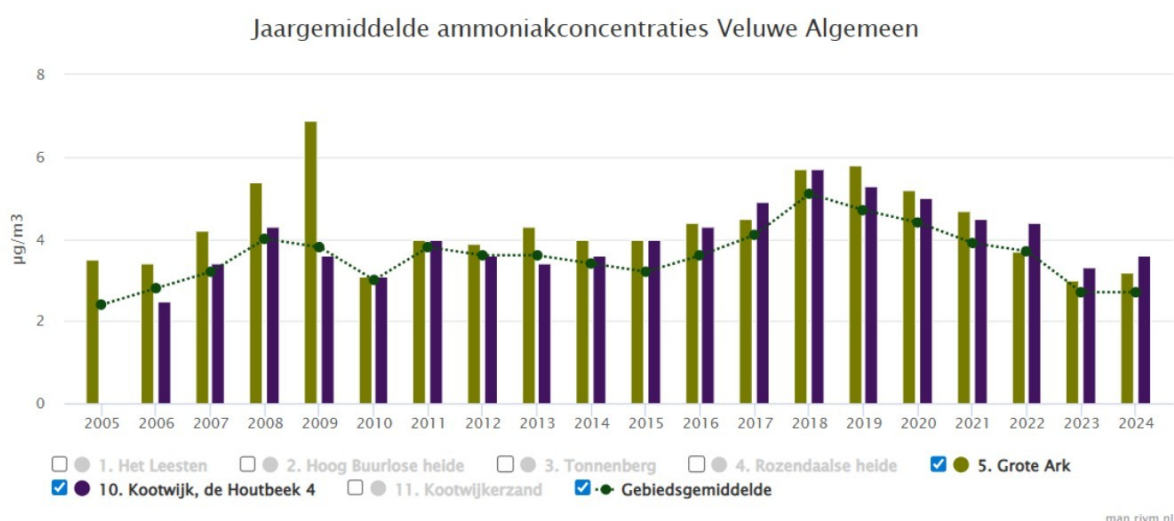


Figuur 5.7 Historische en verwachte stikstofdepositie N2000-gebied Veluwe 2020-2040 (Bron AERIUS Monitor 2025 <https://monitor.aerius.nl/stikstofgegevens/ontwikkeling>) De lichtgekleurde balken gaan van het 10e tot het 90e percentiel, in het paarsroze blokje staat het gemiddelde per jaar.

Uit deze gegevens in AERIUS Monitor 2020 volgt dat tussen 2020 en 2035, bij vastgesteld beleid, een afname wordt verwacht van 6,8 kg N/ha/jr. Omgerekend is dit 486 mol/ha/jaar.

Het RIVM meet de concentraties en depositie van stikstof. Deze metingen worden onder meer gebruikt om de berekende concentraties en depositie te kalibreren. Voor de kalibratie is gebruikgemaakt van de metingen van het Meetnet Ammoniak in Natuurgebieden (MAN) en het Landelijk Meetnetwerk Luchtkwaliteit (LML).

Buiten het projectgebied, maar binnen N2000-gebied Veluwe bevinden zich ook meetpunten van het MAN waarbij de concentraties ammoniak in de lucht worden gemeten (zie figuur 5.8). De dichtst bijgelegen meetpunten zijn Grote Ark en Kootwijk – de Houtbeek 4.



Figuur 5.8 Jaargemiddelde ammoniakconcentraties N2000-gebied Veluwe algemeen en meetpunten Grote Ark en Kootwijk, de Houtbeek 4 (Bron https://man.rivm.nl/gebied/veluwe_algemeen)

Uit de metingen van de ammoniakconcentraties volgt voor de achterliggende jaren geen dalende trend. Omdat de stikstofdepositie als gevolg van NO_x-emissies wel bleef dalen, is nog steeds sprake van een dalende trend in de totale depositie in dit gebied.

Het project zelf geeft, zonder intern salderen, een toename van depositie op 273,3 ha. gekarteerde habitattypen.

Alle hexagonen bevatten stikstofgevoelige habitats.

In figuur 5.9 zijn weergegeven de binnen deze hexagonen de in het Beheerplan Natura 2000 Veluwe (057) (

https://media.gelderland.nl/Binnenwerk_Beheerplan_N2000_Veluwe_maart_2018_5c5e640928.pdf
) genoemde aanwezige habitats.

Habitattypen en leefgebieden van habitatsoorten zijn stikstofgevoelig wanneer de KDW kleiner is dan 2.400 mol/ha/jr. Alle hexagonen bevatten stikstofgevoelige habitats. Zie figuur 5.9.

Ook is hier een kolom hoogste %KDW opgenomen. Met de kolom hoogste %KDW wordt de hoogste relatieve bijdrage aan de KDW per habitatype bedoelt (Handboek AERIUS Calculator, hoofdstuk 7, https://nexus.aerius.nl/repository/website-resources/calculator/Handboek_aerius_calculator_2024_1_v1_20250210.pdf). In de gebruikersinterface van AERIUS worden getallen afgerond, terwijl achter de schermen met meer decimalen wordt gerekend. Hierdoor kan het voorkomen dat het hoogste %KDW afgerond 0% lijkt, terwijl er in werkelijkheid een kleine overschrijding is berekend. Daarom kan op basis van het hoogste %KDW niet volledig uitgesloten worden dat er een ecologisch effect optreedt. Wel is duidelijk dat het om een zeer geringe overschrijding gaat.

Habitattypen en maximale belasting		Berekend (ha gekarteed)	KDW (mol N/ha/jr)	Hoogste %KDW ▾
Veluwe				
Lg14	Eiken- en beukenbos van lemige zandgronden	662,17	1.071	-0 %
Lg13	Bos van arme zandgronden	506,76	1.071	-0 %
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	449,68	1.071	-0 %
H4030	Droge heiden	279,95	714	-0 %
ZGH9120	Beuken-eikenbossen met hulst	48,19	1.071	-0 %
L4030	Droge heiden	46,25	714	-0 %
H9190	Oude eikenbossen	31,99	1.071	-0 %
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	12,17	1.071	-0 %
H91D0	Hoogveenbossen	8,38	1.786	-0 %
Lg01	Permanente bron & Langzaam stromende bovenloop	6,60	2.399	-0 %
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	4,33	1.071	-0 %
ZGH4030	Droge heiden	4,01	714	-0 %
H91E0C	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	3,86	1.857	-0 %
Lg09	Droog struisgrasland	1,73	1.000	-0 %
H3130	Zwakgebufferde vennen	1,43	500	-0 %
ZGH91E0C	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	1,17	1.857	-0 %
H2330	Zandverstuivingen	0,96	714	-0 %
H2310	Stuifzandheiden met struikhei	0,75	714	-0 %
ZGH6230dka	Heischrale graslanden, droog kalkarm	0,64	714	-0 %
H6410	Blauwgraslanden	0,42	786	-0 %
H6230dka	Heischrale graslanden, droog kalkarm	0,29	714	-0 %
H6230vka	Heischrale graslanden, vochtig kalkarm	0,28	714	-0 %
ZGH9190	Oude eikenbossen	0,24	1.071	-0 %
H2320	Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	0,16	1.071	-0 %
H7110B	Actieve hoogvenen (heideveentjes)	0,07	714	-0 %
H5130	Jeneverbesstruwelen	0,05	1.071	-0 %
ZGH2320	Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	0,01	1.071	-0 %

Figuur 5.9 Stikstofgevoelige habitats binnen de berekende hexagonen van projectberekening intern salderen Tractorpulling Speuld. Alle hexagonen liggen in N2000-gebied Veluwe (Bron AERIUS Calculator – Aerius_projectberekening 20251111132640_RctJJwd3Mzjw_Tractorpulling Speuld)

Met toepassing van de beleidsregels voor intern salderen is in vergelijking met de referentiesituatie sprake van een afname van depositie. De vraag is of de afname in stikstofdepositie, zoals deze is berekend, noodzakelijk is om de instandhoudingsdoelen te realiseren.

Voor het Natura 2000-gebied Veluwe is een natuurdoelanalyse gemaakt, waarin wordt beoordeeld of de wettelijke doelstellingen voor dat Natura 2000-gebied (kunnen) worden bereikt, of dat er sprake is van (dreigende) verslechtering. Uit de Natuurdoelanalyse Veluwe(57), Eindconcept, Provincie Gelderland, 5 juni 2023

(https://www.ecologischeautoriteit.nl/projectdocumenten/013610_5123_Natuurdoelanalyse_Veluwe_def.pdf) en het advies van de Ecologische autoriteit hierop

(https://ecologischeautoriteit.nl/docs/mer/p51/p5123/5123_advies_natuurdoelanalyse.pdf) blijkt voor bossen dat de generieke kernopgave voor de Veluwe is gericht op vergroting van de interne samenhang door herstel van evenwichtige verdeling, versterking van het ruimtelijke netwerk en versterking van overgangen van droge naar natte gebieden. Er wordt aangegeven dat wanneer op Veluweschaal, de gunstige instandhouding van een habitatype of soort nog niet is bereikt, dit in de praktijk betekent dat lokale aantasting van een habitatype of soort al snel kan leiden tot verslechtering en dus voorkomen moet worden (Nee, tenzij).

In het Herstelprogramma bossen

(https://media.gelderland.nl/Herstelprogramma_Bossen_GS_mei_2023_webl_r1518316fc4.pdf?updated_at=2023-05-09T13:42:52.281Z) wordt bij de grootste knelpunten voor bossen op de Veluwe dit is de voortgaande zeer hoge stikstofdepositie met als gevolg, vermesting, verzuuring, bodemverzuring, een nutriëntenonbalans in voedsel voor kleine fauna en in de verdere voedselketen en verhoogde kwetsbaarheid voor klimaatverandering. In het Herstelprogramma Heiden en stuifzanden

(https://media.gelderland.nl/Herstelprogramma_Heiden_en_stuifzanden_GS_mei_2023_webl_r3d90dee70.pdf?updated_at=2023-05-09T13:42:50.901Z) wordt ditzelfde knelpunt genoemd.

In beide Herstelprogramma's is een van de sleutelfactoren die genoemd wordt de verlaging van de stikstofdepositie. Er wordt aangegeven dat dit is uitgewerkt in de stikstofaanpak vanuit het Rijk (zie bovenstaand onder 4.2). De overige herstelmaatregelen zijn gericht op behoud van oppervlakten en structuurherstel. Van aantasting van oppervlakte of structuren is bij dit project geen sprake.

Uit Aeries blijkt dan ook dat op alle hexagonen géén hersteldoel ligt. Een hexagoon heeft een hersteldoel als het de enige of meeste geschikte locatie is voor herstel er in ieder geval netto sprake is van achteruitgang in oppervlakte van dit habitat in het totale Natura 2000-gebied. En ook als deze locatie als herstellocatie is vastgelegd in het Natura 2000- beheerplan. Zoals vorenstaand omschreven is dit laatste niet van toepassing.

Voor de leefgebieden zijn geen instandhoudingsdoelen geformuleerd.

Daarom mag geconcludeerd worden dat van urgent oppervlakte of structuurherstel binnen deze hexagonen geen sprake is.

Nu er dus geen sprake is van lokale aantasting van een habitatype of soort, en er meer stikstof aan de natuur wordt teruggegeven dan volgens de Beleidsregels salderen in Gelderland nodig is, zal er geen verslechtering optreden waarvoor in de Natuurdoelanalyse en het advies van de Ecologische autoriteit wordt gewaarschuwd.

5.5 Andere relevante omstandigheden

Intern salderen mag ingezet worden als mitigerende maatregel nu blijkt dat:

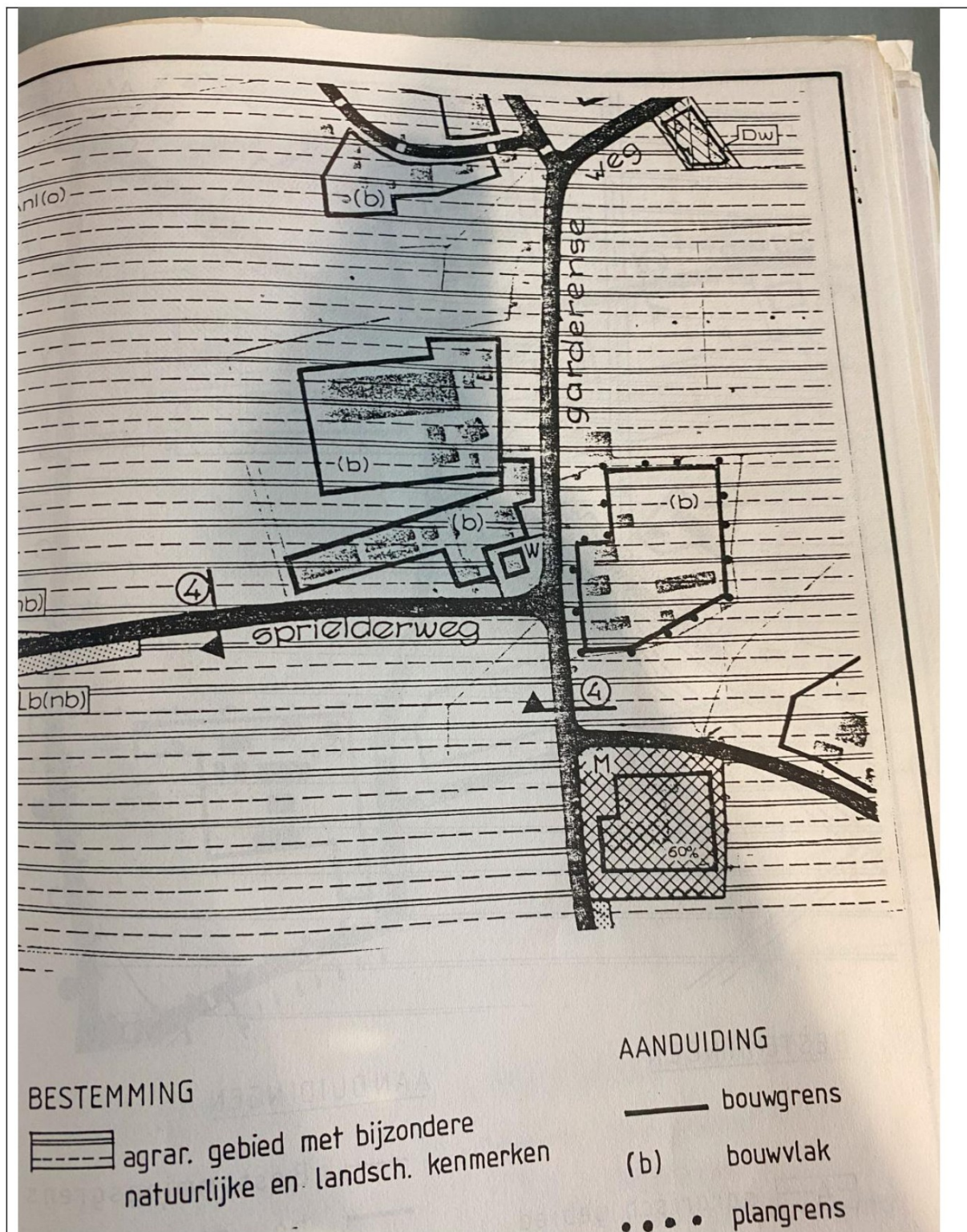
- Het project zeer tijdelijk is, namelijk 1 evenement dag per jaar en 5-6 op- en afbouwdagen per jaar;
- Het project een zeer geringe depositie van maximaal 0,12 mol/ha/jaar op 273,3 hexagonen veroorzaakt;
- Mitigerende maatregelen voor het project worden genomen waarbij de bemesting van het perceel EML00-D-1874 en 1876 gedeeltelijk). Het staken van de bemesting wordt geborgd middels een kadastrale splitsing van het betreffende deel van het perceel. In de overeenkomst tussen de grondeigenaar en tevens verhuurder van de grond en de organisatie van het evenement OTTS, zal worden vastgelegd dat gedurende de jaren waarin het evenement wordt gehouden, de gronden voor het af te splitsen deel, jaarlijks niet bemest zal worden;
- Daarbij rekening gehouden wordt met een afromingspercentage van 35% (welke stikstof direct aan de natuur wordt teruggegeven) van 0,40 mol/ha/jaar, waarbij de afname plaats vindt binnen 2.072,52 ha. Dat betekent dat het project een positieve bijdrage aan de natuur levert;
- Net als in de uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant van 25 januari 2024 (ECLI LN RBOB 2024:304 r.o.24 <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBOBR:2024:304>) rechtsoverweging 24, wordt in het project een hoger saldo ingezet ten behoeve van een relatief lage stikstofdepositie: er wordt meer stikstof weggenomen dan volgens de Beleidsregels salderen in Gelderland nodig is. Deze stikstof komt geheel ten goede aan de natuur;
- Zoals vorenstaand omschreven is de hiervoor benodigde stikstof niet nodig is om de (blijvende) daling van stikstofdepositie op landelijk en op gebiedsniveau te realiseren.

Bijlage 1: Foto's bestemmingsplannen

Bestemmingsplan Buitengebied 1983

Vastgesteld door de raad van de gemeente Ermelo op 22 maart 198425 februari 2003

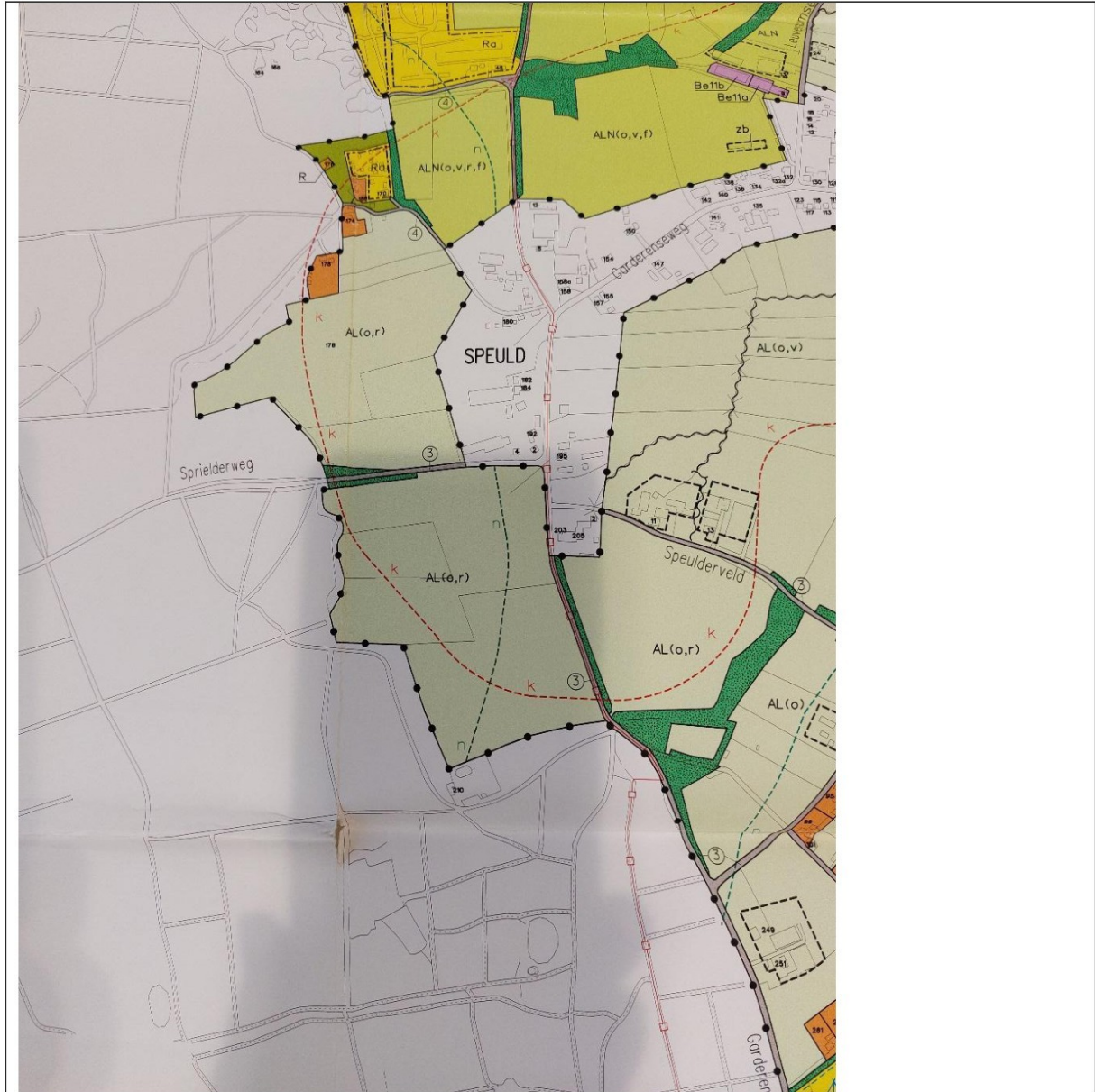
Goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland op 18 oktober 2005



Bestemmingsplan Buitengebied Agrarische Enclave

Vastgesteld door de raad van de gemeente Ermelo op 25 februari 2003

Goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland op 18 oktober 2005



VERKLARING BESTEMMINGEN

AL(.,.)	AGRARISCH GEBIED MET LANDSCHAPSWAARDEN	(k) kleinschalig landschap
ALNC(.,.)	AGRARISCH GEBIED MET LANDSCHAPS- EN NATUURWAARDEN	(o) openheid van het landschap
N	NATUURGEBIED	(r) reliëfwaarden
Bnl	BOS MET NATUUR- EN LANDSCHAPSWAARDEN	(v) oud verkavelingspatroon
Bmd	BOS MET MEERVOUDIGE DOELSTELLINGEN	(b) botanische waarden
	WAARDEVOLLE LANDSCHAPSELEMENTEN	(f) faunistische waarden
W	WATER	(h) hydrologisch beïnvloedingsgebied
	watgang van het hoogste ecologische niveau	(x) codes b, f, h, k en v
	WEGEN	
	WONEN	
R	RECREATIEWONING	
Be	BEDRIJVEN	
Me	MAATSCHAPPELIJKE EN NUTSVORZIENINGEN	
Ra	RECREATIEVE VOORZIENINGEN	
	MILITAIRE FENTERREIN (dubbelbestemming)	
	Landgoed (dubbelbestemming)	

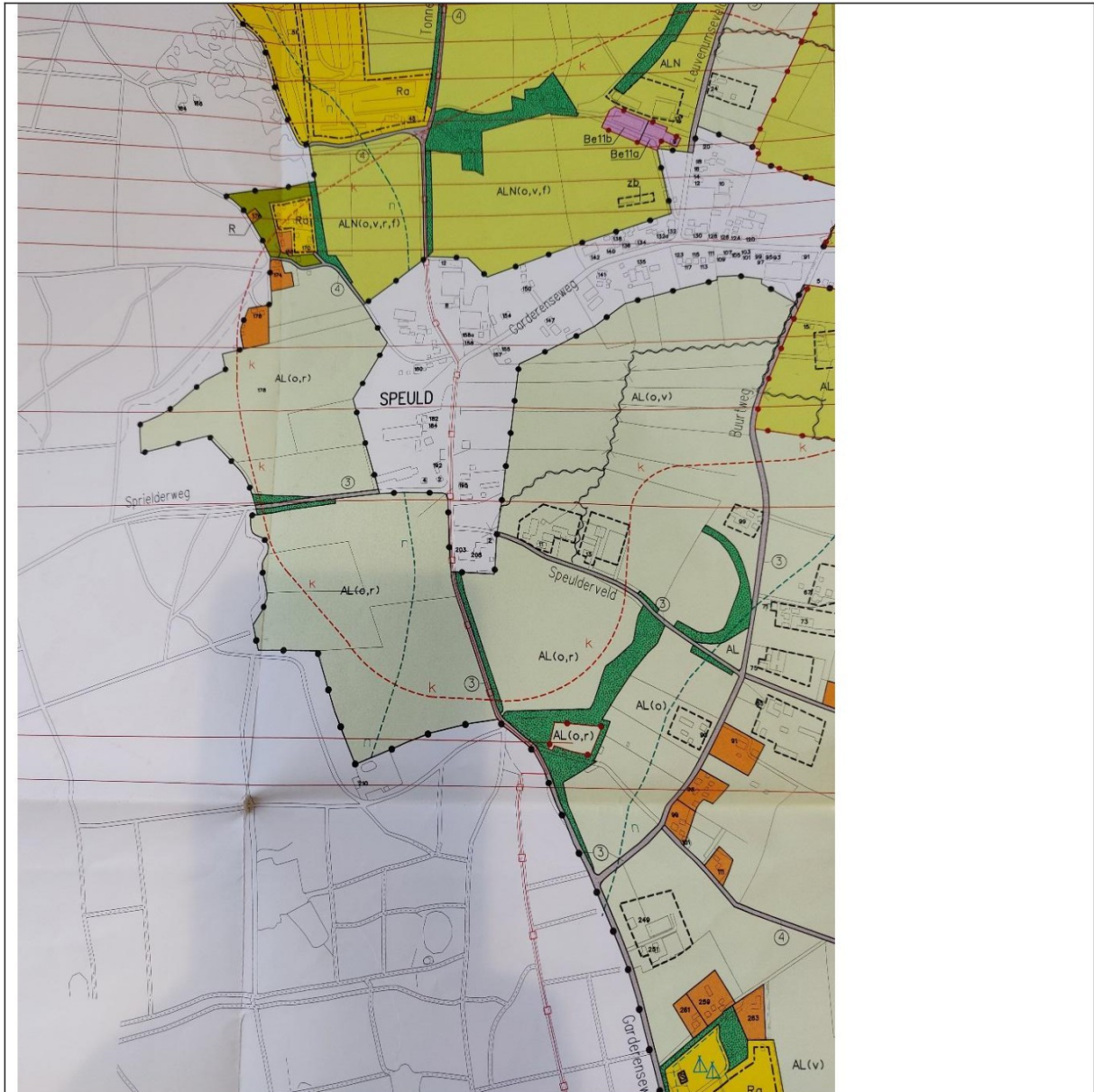
ALSNOG GOEDGEKEURD: artikel 14, lid 1, van de voorontwerp, voorzover
dit voorziet in de maximale oppervlakte aan bebouwingen naar het Rode
Koper (bestel met code Be 1), op grond van artikel 28 van de Wet op de
Ruimtelijke Ordening en artikel 8.72 van de Algemene wet bestuursrecht
bij besluit van 15 oktober 2007, nr. 104.000.000.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Wethouder
van de Koning



H 400-11

onherroepelijk bij afspraak van de Raad van State van 04 mei 2010.



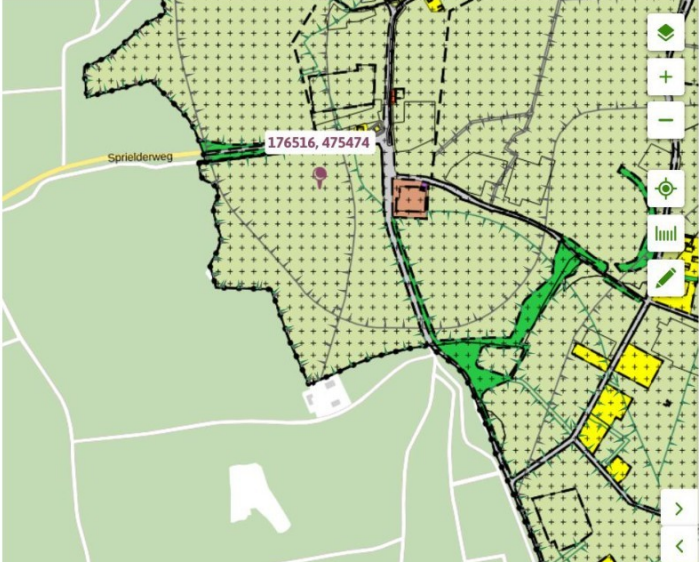
AANDUIDINGEN

- ③ — NUMMER AANDUIDING HERZIENINGEN
- GRENS VAN DE PLANKAART WIJZIGINGEN BESTEM-
MINGSPLAN AGRARISCHE ENCLAVE HERZIENING 2008
-  TOPOGRAFISCHE GEGEVENS
- GRENS VAN HET PLANGEBIED
AGRARISCHE ENCLAVE (2002)
- BESTEMMINGSGRENS
- BEBOUWINGSGRENS
- HOOGTESCHEIDINGSLIJN
- GRENS VAN HET BOUWPERCEEL
- RIJOLTRANSPORTLEIDING
- k --- KERNRANDZONE
- n --- NATUURRANDZONE
- 50 dB(A) CONTOUR (wegverkeerslawai)
- ~ VERBINDINGSTEKEN
- o o o o o FIETSPAD TOEGESTAAN
-  MOBIELE KAMPEERMIDDELEN TOEGESTAAN
- Ⓟ PARKEERTERREIN TOEGESTAAN
- ② CATEGORIE AANDUIDING WEGEN

Bestemmingsplan Buitengebied Agrarische enclave en Speuld

Vastgesteld door de raad van de gemeente Ermelo op 28 mei 2015
en inmiddels onherroepelijk.

<https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/documenten/NL-IMRO-0233-BPbagrenclave-0401-2/plekinfo?regelsandere=regels&locatie-stelsel=RD>



Buitengebied Agrarische enclave en Speuld
Bestemmingsplan - Gemeente Ermelo

meer kenmerken ▼
vastgesteld 28-05-2015 - geheel onherroepelijk in werking

Plekinfo Regels Bijlagen bij regels Bijlagen bij toelichting Gerelateer

Overig Toelichting

Bestemmingsvlakken (2)

- Agrarisch met waarden - Landschapswaarden >
- Waarde - Archeologie H >

Functieaanduidingen (2)

- specifieke vorm van waarde - landschapswaarden 3 >